

Lärarhandledning – Sätt *Majblomman* på schemat

Lektionsplanen du har framför dig kopplar ihop Majblommans insamling med undervisningen. Lektion 1 och lektion 2 skapar en grund för att delta och får barnen att börja tänka kring barnfattigdom och barns rättigheter. Lektion 3 underlättar för eleverna när de redovisar sin försäljning av majblommor. Lektion 4 är en fortsättningslektion som ni kan göra efter insamlingen för att summera och sprida budskapet vidare.

Elevmaterialet består av färdiga instruktioner till eleverna. Övningarna hjälper eleverna att förstå och reflektera kring ekonomisk utsatthet och Majblommans arbete för barns rättigheter.

I slutet av varje del presenteras kopplingen till kursplaner och centralt innehåll i ämnen för årskurs 4–6.

Att prata om och jämföra olika familjers ekonomiska situation är ett känsligt ämne, inte minst för barn. När man pratar om ekonomisk utsatthet med barn i skolan är det viktigt att förklara:

- att pengarna inte räcker till är naturligt och kan hända alla familjer någon gång.
- att pengarna inte räcker till är inte ett permanent tillstånd. Det beror ofta på tillfälliga omständigheter, som arbetslöshet eller sjukdom.
- att problem med familjeekonomin kan uppstå när kommunen inte följer till exempel barnkonventionen eller skollagen.

Många barn är känsliga för skillnader i status och ekonomi, och jämför semestervanor, kläder och fritidsaktiviteter. När du som pedagog arbetar med materialet från Majblomman är det viktigt att undvika situationer där några barn riskerar att pekats ut. Att samtidigt prata om problemet med ekonomisk utsatthet på en samhällsnivå kan vara en utmaning! Det är viktigt att tänka en extra gång kring hur man använder ordet barnfattigdom. Det är viktigt att förklara begreppet och att barnfattigdom finns för att man ska kunna förstå vad det handlar om och att det faktiskt finns i Sverige. Tänk på hur begreppet kan tas emot i klassen och vad som kan bli känsligt.

Oavsett ekonomisk situation har alla barn rättigheter. Det är Majblommans utgångspunkt i alla sammanhang. Genom kunskap kan både barn och vuxna se om samhället brister i skenet av barnkonventionen. Den ger alla barn rätt till en meningsfull fritid, vilket också är Majblommans fokus under 2020.

Majblomman arbetar aktivt mot marginalisering och utanförskap för barn i ekonomiskt utsatta familjer. Barnkonventionen är grunden för allt Majblommans arbete.

Lärarhandledning – sätt *Majblomman* på schemat

LEKTION ① – om *barnfattigdom*

ÄMNE: SAMHÄLLSKUNSKAP OCH SVENSKA

Övningarna är i första hand anpassade för SO och svenska men berör även andra ämnen. I slutet av lärarmaterialet hittar du en beskrivning av centralt innehåll per ämne utifrån kursplanerna.

Uppgifter

Med uppgift 1 och 2 skapas förståelse kring barnfattigdom och ger inspiration till att delta i Majblommans insamling. Frågor som ställs:

- Vad är barns rättigheter?
- Har alla barn i Sverige dessa rättigheter?

Uppgift 3, 4 och 5 ger möjlighet till fördjupning.

Målet är att eleverna ska reflektera kring barns rättigheter och vad som händer om pengarna inte räcker till. Det är viktigt att man avslutar lektionen med en lärarledd diskussion genom uppgift 2 så att alla elever känner sig inkluderade.

Övningarna tar olika lång tid beroende på färdigheter, förkunskaper och gruppens storlek. Underlaget är därför uppdelat i tydliga uppgifter som gör att man kan arbeta med materialet över flera veckor eller koncentrerat till exempel under en temadag.

Material som behövs

Uppgift 1

- Film: "Majblommans ambassadörer 2019 om barnfattigdom":
<https://majblomman.se/salj-majblommor/lektionsplaner/>
- papper och penna

Uppgift 2

- endast diskussionsfrågorna i elevhäftet

Uppgift 3

- uppkopplade datorer/läsplattor
- färgpennor

Lärarhandledning – sätt *Majblomman* på schemat

LEKTION ① – om *barnfattigdom*

Uppgift 4

- A4-papper
- saxar

Uppgift 5

- papper och penna
- kuvert

Mål med övningarna

- Öka kunskapen om barnfattigdom.
- Avdramatisera och minska skamkänslorna kring ämnet ekonomisk utsatthet.
- Skapa medvetenhet om att det finns åtgärder mot barnfattigdom.

Förmågor som *utvecklas* hos eleverna

Analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv. (Sh)

Uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv. (Sh)

Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller. (Re)

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift. (Sv)

Koppling till *kursplanen*

- ▶ Eleverna kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter
- ▶ Undervisningen medverkar till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen
- ▶ Eleverna kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen

Centralt innehåll i ämnen årskurs 4-6

- Sociala skyddsnet för barn i olika livssituationer, i skolan och i samhället. (Sh)
- De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. (Sh)
- Privatekonomi och relationen mellan arbete, inkomst och konsumtion. (Sh)
- Ekonomiska villkor för barn i Sverige och i olika delar av världen. Några orsaker till, och konsekvenser av, välstånd och fattigdom. (Sh)
- Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott. (Re)
- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (Sv)
- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. (Sv)
- Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet.

Lärarhandledning – sätt Majblomman på schemat

LEKTION ② – om *Majblomman*

ÄMNE: SAMHÄLLSKUNSKAP – SVENSKA - BILD

Övningarna är i första hand anpassade för SO och Svenska men de berör även andra kurser. I slutet av läromaterialet hittar du en beskrivning över centralt innehåll per ämne utifrån kursplanerna.

Uppgifter

Uppgift 1 är menad att skapa kunskap och intresse kring Majblomman och varför att delta i insamlingen är en del i att hjälpa barn att få det dom har rätt till. Uppgift 2 och 3 är ämnade till att använda sig av sin kunskap på ett mer lättsamt men ändå kommunikativt sätt.

Övningarna tar olika lång tid för olika grupper beroende på färdigheter, förkunskaper och gruppens storlek. Underlaget är därför uppdelat i tydliga uppgifter som gör att man kan arbeta med materialet över flera veckor eller koncentrerat till exempel under en temadag.

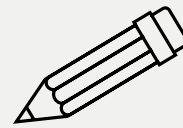
Material som behövs

Uppgift 1

- Film ”Majblommans insamling på tre minuter”. Du hittar den på <https://majblomman.se/salj-majblommor/lektionsplaner/>
- Dokumentet ”Om Majblomman” som ni hittar HÄR (majblomman.se/larare_ledare)
- Papper och penna

Uppgift 2

- A3 papper eller större
- Färgpennor
- Ev. dator/surfplatta för att maila

Uppgift 3

- Färgpennor
- Mall Majblomman. Du hittar den HÄR (majblomman.se/larare_ledare)

Mål med övningarna

- Öka kunskapen kring Majblomman, vårt arbete och insamlingen
- Skapa en medvetenhet kring att barnfattigdom är något man kan ändra på

Lärarhandledning – sätt *Majblomman* på schemat

LEKTION ② – om *Majblomman*

Förmågor som utvecklas hos eleverna

Analysa och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv. (Sh)

Uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv. (Sh)

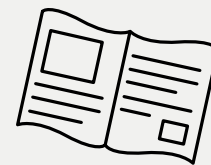
Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller. (Re)

Att argumentera i olika samtalsituationer och beslutsprocesser. (Sv)

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift. (Sv)

Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap. (Bi)

Undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder. (Bi)

Koppling till kursplanen

- ▶ Undervisningen medverkar till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.
- ▶ Eleverna kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter.
- ▶ Undervisningen medverkar till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.
- ▶ Eleverna kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.

Centralt innehåll i ämnen årskurs 4-6

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (Sv)
- Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. (Sv)
- Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet. (Sv)
- Sociala skyddsnät för barn i olika livssituationer, i skolan och i samhället. (Sh)
- De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. (Sh)

Lärarhandledning – sätt *Majblomman* på schemat

LEKTION ② – om *barnfattigdom*

- Privatekonomi och relationen mellan arbete, inkomst och konsumtion. (Sh)
- Ekonomiska villkor för barn i Sverige och i olika delar av världen. Några orsaker till, och konsekvenser av, välstånd och fattigdom. (Sh)
- Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott. (Re)
- Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete. (Bi)
- Återanvändning av bilder i eget bildskapande, till exempel i collage och bildmontage. (Bi)

